

सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर

बी. ए. भाग दोन (मराठी) अभ्यासक्रम (नवीन)

(अभ्यास वर्ष २०१४-१७)

अभ्यासपत्रिका क्रमांक - २ : प्रबोधनपर वाङ्मय

सत्र तिसरे - वाङ्मयाचा समाजशास्त्रीय पद्धतीने अभ्यास

उद्दिष्ट्ये -

- १) वाङ्मयीन निर्मितीतील लेखकाचे महत्त्व अधोरेखित करणे.
- २) वाङ्मयातील आशय - भावानुभव समजावून देणे.
- ३) लेखकाच्या लौकीक, वाङ्मयीन, सामाजिक व्यक्तिमत्त्वाची जडण-घडण विचारात घेणे.
- ४) वाङ्मयकृतीतील आशय व सामाजिक परिसर यांचा अनुबंध शोधणे.
- ५) निर्मिती प्रक्रियेत वास्तवाचा नवा अन्वयार्थ कसा केला जातो याचा शोध घेणे.

समाजशास्त्रीय अभ्यासपद्धतीचे स्वरूप आणि मर्यादा - अभ्यासासाठी नेमलेल्या साहित्यकृती

- १) माझी काटेमुंडरीची शाळा - (कादंबरी) गो. ना. मुनघाटे, साधना प्रकाशन, पुणे.
- २) सहा कथाकार - संपादक - भालचंद्र फडके, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे
कथा - (१ ते ८)

अभ्यासपत्रिका क्रमांक - २ : प्रबोधनपर वाङ्मय

सत्र चौथे - प्रबोधनपर वाङ्मयाचा अभ्यास

उद्दिष्ट्ये -

- १) महाराष्ट्रातील समाज सुधारणेचा वारसा समजून घेणे.
- २) विवेक, बुद्धिवाद समतावादी दृष्टिकोन निर्माण करणे.
- ३) वैचारिक क्षमता विकसित करणे.
- ४) प्रबोधनपर साहित्यकृतीचे आकलन, आस्वाद व विश्लेषण करण्याची क्षमता निर्माण करणे.
- ५) वाङ्मयकृतीतील आशयाच्या अनुषंगाने जीवनातील प्रश्नाविषयी सजगता निर्माण करणे.

प्रबोधनपर वाङ्मयाची संकल्पना : स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये - अभ्यासासाठी नेमलेल्या साहित्यकृती

- ३) सिझर कर म्हणतेय माती (कविता संग्रह) कल्पना दुधाळ - नवसिध्दांत प्रकाशन, नासिक.
- ४) सहा कथाकार - संपादक - भालचंद्र फडके - कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे
कथा - (९ ते १५)

उद्दिष्टे -

- १) वाङ्मयीन कलाकृतीचा आस्वाद घेण्याची क्षमता निर्माण करणे.
- २) वाङ्मयकृतीचे आकलन, आस्वाद व विश्लेषण करण्याची क्षमता तयार करणे.
- ३) आस्वादातून मनोरंजन व आनंद घेणे.
- ४) वाङ्मयकृतीचे सौंदर्य समजून घेणे.
- ५) आस्वादातून रसास्वाद घेण्यास प्रवृत्त करणे.
- ६) वाङ्मयकृतीच्या आकलनातून जीवनासंबंधी सजगता निर्माण करणे.

वाङ्मयीन अभ्यासासाठी नेमलेल्या साहित्यकृती

- १) काय डेंजर वारा सुटलाय - (नाटक) - जयंत पवार
- २) चंद्रबनातल्या सावल्या - चंद्रकुमार नलगे
(१ ते ८)

- १) चरित्रात्मकतेचे जीवन - वाङ्मय व्यवहारातील महत्त्व लक्षात घेणे
- २) चरित्रात्मक लेखकाकडे कोणते गुण असतात हे पाहणे.
- ३) वाङ्मयकृतीतील चरित्रांचे, आत्मकथनाचे स्वरूप, वैशिष्ट्ये आणि दर्जा तपासणे.
- ४) चरित्र - आत्मचरित्राची वाङ्मयकृतीतून लेखकाची वाङ्मयीन अभिरुची कशी प्रगट होते ते पाहणे.
- ५) चरित्रात्मक वाङ्मयकृतीचा आस्वाद घेणे.

वाङ्मयीन आस्वादाचे स्वरूप व घटक - अभ्यासासाठी नेमलेल्या वाङ्मयीनकृती

- १) मरणकळा - जनाबाई गिन्हे
(आत्मकथन)
- २) चंद्रबनातल्या सावल्या - चंद्रकुमार नलगे
(९ ते १६)

सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर

बी. ए. भाग - २

आय. डी. एस. मराठी

मराठी वाङ्मयाचा स्थूल अभ्यास

अभ्यासवर्ष - २०१४ ते २०१७

परीक्षा - २०१४-१५, २०१५-१६, २०१६-१७

उद्दिष्ट्ये -

- १) मराठीतील वाङ्मयाचा परिचय करून घेणे.
- २) वाङ्मयकृतीच्या आकलन, आस्वाद आणि विश्लेषणातून वाङ्मयीन अभिरुची निर्माण करणे.
- ३) वाङ्मयीन कलाकृतीतील आशयाच्या अनुषंगाने जीवनातील प्रश्नाविषयी सजगता निर्माण करणे.
- ४) वाङ्मयाच्या अभ्यासातून व्यक्तिमत्व समृद्ध करणे.

सत्र - तिसरे

मराठी वाङ्मयाचा स्थूल अभ्यास - कथा

गुण - ५०

अभ्यासासाठी नेमलेली कलाकृती

- १) माणदेशी कथा - आनंद प्रकाशन, फलटण (सातारा)

संपादक - प्राचार्य - विश्वासराव देशमुख

प्राचार्य - सयाजीराजे मोकाशी

सत्र - चौथे

मराठी वाङ्मयाचा स्थूल अभ्यास - काव्य

गुण - ५०

अभ्यासासाठी नेमलेली कलाकृती

- १) त्रिदल - स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे.

(बालकवी, कुसुमाग्रज आणि इंदिरा संत यांच्या निवडक कविता)

संपादक - डॉ. दत्तात्रय पुंडे

डॉ. स्नेहल तावरे

बालकवी (वगळलेल्या कविता)

- १) तडाग असतो तर
- २) तारकांचे गाणे
- ३) सौंदर्याचा अभ्यास कर
- ४) शून्य मनाचा घुमट

कुसुमाग्रज (वगळलेल्या कविता)

- १) सूर्यफूल
- २) वृद्धत्व
- ३) कलंदर
- ४) एक फटका

इंदिरा संत (वगळलेल्या कविता)

- १) पूर्वस्मृती
- २) दुःख
- ३) मध्यमवर्गीय गार्गी
- ४) वाटा

बी. ए. भाग -२ - मराठी
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप व गुण विभागणी
अभ्यासपत्रिका क्रमांक - २ ते ३
सत्र ३ ते ६

प्रथम सत्रासाठी ५० गुणांची प्रश्नपत्रिका व द्वितीय सत्रासाठी ५० गुणांची प्रश्नपत्रिका अशी
एकूण १०० गुणांची प्रश्नपत्रिका असेल.

प्र. १ ला.	:- वस्तुनिष्ठ प्रश्न - योग्य पर्याय निवडा.	गुण - १०
प्र. २ रा.	:- थोडक्यात उत्तरे द्या.	गुण - १०
प्र. ३ रा.	:- लघुत्तरी प्रश्न.	गुण - १०
प्र. ४ था.	:- दीर्घोत्तरी प्रश्न.	गुण - १०
प्र. ५ वा.	:- दीर्घोत्तरी प्रश्न.	गुण - १०